

Uvodni nagovor dr. Alme Zavodnik Lamovšek, predsednice Društva urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije

Spoštovana ga. Špela Spanžel, generalna direktorica Direktorata za kulturno dediščino, Ministrstva za kulturo, gospa Nataša Bratina, generalna direktorica Direktorata za prostor in graditev pri Ministrstvu za naravne vire in prostor, gospa Liljana Jankovič Grobelšek, predstavnica Urbanističnega inštituta Republike Slovenije, spoštovana gostja prof. dr. Fransje L. Hooimeijer, spoštovani govorci na današnji prireditvi, članice in člani Društva urbanistov in prostorskih planerjev ter vsi drugi udeleženci, lepo vas pozdravljam v imenu našega društva in vam izrekam iskreno dobrodošlico na 36. Sedlarjevem srečanju.

Izjemno me veseli, da ste se na naše vabilo ponovno odzvali v tako velikem številu. Rekordno udeležbo smo sicer zabeležili lani, vendar tudi letos ne zaostajamo veliko, saj smo zabeležili več kot 150 prijav. Še posebej me veseli, da se naših srečanj v zadnjih letih udeležujejo vse mlajši kolegi, med nami pa so tudi študentje. Seveda se veselimo tudi starejših kolegov, vendar je v življenju že tako, da moramo starejši počasi prepustiti prostor mlajšim, ki prinašajo nova znanja, nove ideje in tudi nov zagon. Menim, da ga naša stroka vse bolj potrebuje.

Udeležba na dogodku pa kaže tudi, da je prostor tema, ki ne glede na zakonodajo in sektorske delitve zahteva vse večje povezovanje različnih strok. Zato nas včasih po mojem mnenju upravičeno skrbi, kdo in kako bo v prihodnosti skrbel za urejenost našega prostora, varoval tla in zelena omrežja, čemur smo posvetili temo letošnjega Sedlarjevega srečanja.

Kot je bilo napovedano že v napovedniku za današnje srečanje, je v postopku sprejemanja direktiva o spremljanju in odpornosti tal, ki izhaja iz Strategije EU za tla do leta 2030. Ta med drugim vključuje cilj neto ničelne rasti pozidanih zemljišč (ang. *no net land taken*). Slovenija se je izvajanja te strategije že lotila, tako da sta Ministrstvo za naravne vire in prostor ter Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo s pomočjo stroke pripravili Strateški načrt krožnega gospodarjenja s prostorom 2024–2030^[1].

Strateški načrt je namenjen predvsem ukrepom in projektom, s katerimi bomo dosegli zastavljene cilje za zmanjšanje neto letnega prirasta pozidanih zemljišč za 25 % do leta 2030 in ničelni prirast pozidanih površin od leta 2050 naprej (Nacionalni program varstva okolja 2030, 2020 in Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050, 2023). Vendar varstvo tal ne pomeni le omejevanja in zgoščanja pozidave, temveč in predvsem celovito varovanje tal, prsti, zelenih površin, blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje. Z gotovostjo lahko zato trdimo, da so tla omejen in neobnovljiv vir: omogočajo kmetijstvo, varovanje biotske raznovrstnosti, upravljanje vode ter imajo ključno vlogo pri blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam. Zeleni sistemi in zelena infrastruktura, kot so povezane zelene površine, naravni koridorji, odprti prostori in naravna tla, pomagajo pri ohranjanju teh funkcij. Toda o tej temi bodo več povedali naša gostja in drugi govorci, ki bodo v svojih prispevkih predstavili različne vidike današnjih prostorskonacrtovalskih izzivov.

Za konec naj še povem, da bo prihodnje leto naše društvo doseglo kar lepo starost 70 let (slika 1), čeprav smo po današnjih merilih v teh letih še vedno mladi. Upam, da to dokazujemo tudi s svojimi dejavnostmi.

Danes vam vsem želim veliko novih spoznanj in še več prijetnega druženja.

.....
Izr. prof. dr. Alma Zavodnik Lamovšek, predsednica Društva urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije

Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, Ljubljana

E-pošta: drustvo@dupps.si

Slika 1: Prenovljen znak Društva urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije ob prihajajoči 70-letnici delovanja

Opombe

^[1] Kofol Stojanović, A., Bangiev, G., Lupše, I., Černe, T., Šušteršič, J., Tekavec, J., idr. (2024): *Strateški načrt krožnega gospodarjenja s prostorom 2024–2030: Strategija RSSL*. Ljubljana, GEO Slovenija.